

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomanta: Martin Kubala

Téma práce: Služebnost rozlivu

Rozsah práce: 137 256 znaků

Datum odevzdání práce: 16. června 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu: Téma, které si diplomant zvolil, není sice nové, ale bude nejspíš vždy aktuální. Rubrikovaný institut totiž úzce souvisí s přírodními jevy, dokonce je předpokládá, čili lze mít za to, že bude vždycky frekventován a měl by být zevrubně právně prozkoumán.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje, jejich zpracování a použité metody: Téma není na teoretické znalosti příliš náročné, vstupních údajů není mnoho. Diplomant proto zvolil cestu zkoumání v širším rozsahu, totiž analyzoval víc než služebnost rozlivu, ale i související problematiku, především služebnosti v obecné rovině. Zpracování vstupních dat náročné nebylo, ale – srov. dále.

Autor (diplomant se takto v práci sám označuje) pracoval především metodou analytickou, resp. deskriptivní, historickou a srovnávací.

3. Formální a systematické členění práce: Předložená práce je zpracována přehledně, člení se do úvodu, závěru a osmi kapitol, dále členěných. Za závěr diplomant zařazuje seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, přílohy, abstrakt a seznam klíčových slov, obojí s angl. překladem.

Látka je rozvržena bez jednotícího hlediska, nejprve autor probírá služebnosti obecně, následuje přehled historického vývoje služebností a konkrétně služebnosti rozlivu, která ovšem nebyla nikdy výslovně zakotvena, úprava v českém platném právu je novum. Po historickém přehledu autor detailně analyzuje platnou právní úpravu, jednak věcných práv, jednak věcných břemen, jednak služebností, a konečně i služebnosti rozlivu.

Následuje pohled do veřejného práva – autor porovnává právní úpravu v občanském zákoníku a právní úpravu ve vodním zákoně. Analýzu českého práva autor uzavírá zkoumáním otázky využití služebnosti rozlivu v ČR, když posléze konstatuje, že adekvátní odpověď získat nelze.

V poslední kapitole autor přehlíží rakouskou právní úpravu služebností, a českou a rakouskou úpravu porovnává.

Závěr je podobně jako úvod věnován přehledu obsahu diplomové práce, autor si klade otázku cílů práce a jejich splnění.

4. Kritéria hodnocení práce

4.1. Splnění cíle práce: Cíle práce byly splněny.

4.2. Samostatnost při zpracování tématu: Diplomant, nakolik to lze zjistit, pracoval samostatně.

4.3. Logická stavba práce: Systematika práci schází, viz výše. Jednotlivé problémy jsou řazeny za sebe se snahou postupovat od obecného ke zvláštnímu.

4.4. Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů), citace: Diplomant pracoval s dost bohatým objemem dat, využil v podstatě všeho, co se rubrikované otázky týká. S cizojazyčnými zdroji pracoval v přiměřené míře.

Poznámkový aparát je standardní, je veden lege artis.

Na mnoha místech postrádám citace rozhodných ustanovení, v několika případech autor čísla píše do poznámek pod čarou. Nedostatek odkazů na právní normy znesnadňuje orientaci v problematice. Text je napsán tak, jakoby šlo o vyprávění, jen – bohužel – obtížně srozumitelné.

4.5. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu): Vzhledem k tomu, že autor analyzuje nejen služebnost rozlivu – vždyť není dohromady, o čem psát – a autor navíc o rubrikované problematice píše dost málo, vykládá téma, jak již bylo výše konstatováno, v širších souvislostech. Pokud jde o věcná práva, věcná práva k věci cizí, věcná břemena, služebnosti, nutno říct, že jejich analýza je vesměs poměrně povrchní. Autor se při tom nevyhnul chybám.

4.6. Úprava práce: Bez připomínek.

4.7. Jazyková a stylistická úroveň: Autor přeložil text, který svědčí o značných mezerách ve vyjadřování, a to jak pokud jde o český jazyk, tak pokud jde o jazyk právní. Zásadní problém je v tom, že autor neovládá češtinu natolik, aby se vyjadřoval srozumitelně. Je třeba nejen číst velmi, velmi pozorně, ale kromě toho je na nesčetných místech zapotřebí domýšlet si, co autor chtěl vyjádřit.

Jen na okraj dodávám: v textu je značné množství prohřešků proti české gramatice, proti syntaxu, proti pravopisu (tvrdé a měkké i/y, čárky mezi vedlejšími větami, výraz „je-li“ píše „jeli“, tj. bez spojovníku; v práci se objevují anakoluty atd.).

K některým nedostatkům nyní jmenovitě:

Na samém (autor zásadně používá chybně výraz „samotný“) počátku výkladu ukazuje autor zásadní neznalost v právní teorii, setrvává na koncepci, kterou jsme opustili na začátku 90. let minulého století, mluví o věcných právech jako o vztazích mezi oprávněným a povinným (což je charakteristické pro právo závazkové; i v jiných otázkách používá autor zastaralý slovník (slovník používaný ve zrušených právních předpisech);

„servitutes reales“ nejsou služebnosti pozemkové, ale věcné (a contr. osobní); na str. 8 a 9 je text jednoduše řečeno nesrozumitelný, autor klade slova jedno za druhým, a nelze zjistit, co chtěl vyjádřit; toto konstatování platí o značném

počtu míst;

autor v textu několikrát opakuje jednou či dvakrát již řečené, tvrzení o skutečnostech, maximy, některé věty opakuje doslova, stále vrací k tématice, kterou už probral atd. (např. zpřístupnění dokumentace).

Na mnoha místech autor používá „vatu“ – konkrétně výraz „v podstatě“, nebo „ve své podstatě“; bohužel tento zlozvyk znesnadňuje porozumění textu; někde, a to často, jsou v práci věty, které nedávají smysl, jak již bylo uvedeno prve – str. 13 („Aby se mohlo jednat o služebnost, je nezbytné, aby tyto dva prvky byly od sebe patřičně odděleny. Základním znakem služebnosti je pak pojem servitus in faciundo nequit neboli služebnost nemůže záležet v konání a spočívá primárně v povinnosti něco strpět, nebo se něčeho zdržet. Oproti tomu něco konat bylo spjato až s pozdějším termínem věcných břemen“ //autor zjevně myslí reálná břemena//, „která se v římském právu od služebností rozlišovala právě tím, že nebyla spojena s nekonáním, a naopak spočívala v jistém konání.“)

Nebo: „Při položení dotazu, jakým způsobem by byla služebnost rozlivu v římském právu upravena a kam by systematicky byla zařazena, vychází odpověď vedoucí k obdobnému systematickému zařazení do věcných práv k věci cizí jako je v dnešní době.“ ----ale na začátku odstavce autor píše: „Služebnost rozlivu, kterou je řazena mezi pozemkové služebnosti římské právo neznalo.“

str. 16 – k ABGB – chybné, zbytečné věty, notoriety (proč autor vykládá § 285 ABGB, jak to souvisí se služebností rozlivu?); při výkladu norem ABGB – jedna chyba za druhou...

str. 18: „Výčet pozemkových polních služebností je upraven v ustanovení §477 OZO. Jedná se opět o výčet, který je uváděn pouze příkladem, a tudíž je to výčet demonstrativní, kde je upraveno mimo jiné právo čerpat vodu, právo napájet dobytek a právo odvádět anebo přivádět vodu.“

OZ 1950 autor vidí – do značné míry – jen jako další občanský zákoník;

Také tuto větu je vhodné přepsat doslova: (str. 23) „V OZ 1950 však ale nedošlo k vymezení jednotlivých druhů věcných břemen a tuto úpravu nechává OZ 1950 holou.“

Není pravda, že původní verze OZ 64 byla považována „za nezdařilou“. To nikdo neřekl, a ani říct nemohl: že to byl obsahově paskvil, o tom nelze pochybovat, ale jako legislativní dílo to byla doslova perla – po legislativně-technické stránce jde o nejdokonalejší civilní kodex u nás;

str. 28 – po přečtení odst. začínajícího „Věcná práva jakožto ...“ nabývá čtenář dojem, že diplomant se nevyzná v tom, o čem píše. Totéž platí o mnoha místech práce, např. na str. 28 dole slova „které jsou odlišné od osoby člověka a spočívají ve sloužení lidským potřebám“.

Následně se autor dovolává místa – citováno v pozn. pod čarou – ale na cit. místě se nic takového nepíše!

Lze dále poukázat na str. 29 na větu začínající slovy „V této souvislosti...“

Na str. 30 – výraz „rozlišná“- má být rozličná?

Text na str. 34 cca uprostřed („V souvislosti s ...“) - bohužel vůbec nevím, co chce autor vyjádřit.

Str. 35 - § 1267/1 – autor neopisuje správně (sic).

Pokud jde o služebnost inž. sítě, je zřejmé, že autor hojně využívá práce Kabelkové – ale měl by používat také uvozovky.

Autor zjevně nerozumí pojůmům – institutům platným a účinným.

Atd. ... bylo by možné citovat málem všechny věty textu.

5. Případné další vyjádření k práci: K práci lze mít – kromě výtek výše uvedených – hodnotící slova pouze negativně kritická. Musím konstatovat, že práci v této podobě jsem ještě neviděla.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: viz výše.

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě: Vzhledem k tomu, že předložená diplomová práce nesplňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, **nedoporučuji práci k obhajobě.**

V Praze dne 06. září 2021

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
oponentka diplomové práce